

Södertälje kommun
sodertalje.kommun@sodertalje.se

2020-02-11
Dnr 2020:2189

Beslut

efter kvalitetsgranskning av arbetet med skolor
med långvarigt låga kunskapsresultat vid Hov-
sjöskolan i Södertälje kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av arbetet huvudmäns och rektors arbete i skolor med långvarigt låga kunskapsresultat. Syftet är att granska kvaliteten i huvudmännens och rektorernas långsiktiga arbete för att öka kunskapsresultaten på grundskolor med långvarigt låga kunskapsresultat.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning har huvudmannen under perioden haft ett långsiktigt och pågående arbete för att skapa kontinuitet och stabilitet i skolans ledning i syfte att bryta de långvarigt låga kunskapsresultaten?
2. I vilken utsträckning har huvudmannen och rektorn en samsyn kring vad som förklarar de långvarigt låga kunskapsresultaten och kring insatsers effekter över tid?
3. I vilken utsträckning har rektorn haft ett långsiktigt och pågående arbete för att det på skolan råder höga förväntningar och ett gemensamt ansvarstagande för elevernas kunskapsutveckling i syfte att bryta de långvarigt låga kunskapsresultaten?

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området. Författningsstöd för granskningen finns i [bilaga 1](#).

Granskningen har genomförts hos 18 huvudmän och i 28 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Hovsjöskolan, i Södertälje kommun, ingår i denna granskning.

Skolinspektionen har genomfört intervjuer med lärare, biträdande rektor och rektor, verksamhetschef, utbildningsstrateg, utbildningsdirektör och representanter för utbildningsnämnden. Intervjuerna genomfördes av Therese Jakobsson och Ana-Maria Koci Spång den 12, 17 och 25 november 2020. Inför intervjuerna har Skolinspektionen genomfört dokumentationsstudier för perioden 2010-2019.

Fakta om verksamheten:

Hovsjöskolan är en kommunal skolenhet belägen i Södertälje kommun. Skolan har 511 elever i förskoleklass och årskurserna 1-9 och leds av en rektor och tre biträdande rektorer. Andelen elever som i årskurs 9 har uppnått A-E i alla ämnen har varierat mellan 28 procent och 68 procent under perioden 2010-2019. Södertälje kommun har angett att Hovsjöskolan under samma period har haft fem olika rektorer.

Beslut:

Bedömningar och utvecklingsområden

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i **flera delar** har ett långsiktigt arbete med att skapa kontinuitet i skolans ledning, i syfte att bryta skolans låga kunskapsresultat.

- Huvudmannen behöver säkerställa att det sker en aktiv uppföljning av att det stöd som ges motsvarar rektorns och skolans behov

Detta utvecklingsområde kommer att följas upp. Se datum för redovisning nedan.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn i **stor utsträckning** har en samsyn kring relevanta förklaringar till de långvarigt låga kunskapsresultaten, och kring insatsers effekter över tid.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i **stor utsträckning** har ett långsiktigt arbete för att det på skolan ska råda höga förväntningar och ett gemensamt ansvarstagande för elevernas kunskapsutveckling, i syfte att bryta de långvarigt låga kunskapsresultaten.

Utifrån framtagna kvalitetskriterier har Skolinspektionens utredning inte visat annat än att verksamheten inom det granskade området fungerar väl.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **11 oktober 2021** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Observera att huvudmannen endast ska redovisa åtgärder för de utvecklingsområdena som kommer att följas upp. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall ([bilaga 2](#)) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se Ange Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2020:2189) på de handlingar som skickas in.

Redogörelsen kan också skickas per post till Skolinspektionen, Box 230 69, 104 35 STOCKHOLM.

Skolinspektionens bedömningar

Huvudmannens arbete för att skapa kontinuitet i skolans ledning

I följande del behandlas huvudmannens arbete under perioden 2010 till 2020 för att skapa stabilitet och kontinuitet i skolans ledning i syfte att bryta de långvarigt låga kunskapsresultaten. I bedömningen ingår om huvudmannen har erbjudit rektorn ett brett centralt stöd i en variation av frågor som motsvarar rektorns behov av stöttning. I bedömningen ingår också om huvudmannen har genomfört väsentliga och ändamålsenliga insatser som grundar sig i skolans behov och som bidrar till att rektorn kan leda den pedagogiska verksamheten på ett sätt som kan höja kunskapsresultaten.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att huvudmannen i flera delar har ett långsiktigt arbete med att skapa kontinuitet i skolans ledning, i syfte att bryta skolans låga kunskapsresultat.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är att huvudmannen under perioden genomfört riktade insatser till skolan för att skapa förutsättningar för rektorn att kunna arbeta för att höja skolans kunskapsresultat. Dessa insatser grundar sig i en analys av skolans behov. Rektorn erbjuds även stöd i en bredd av frågor, men det finns samtidigt behov av en ökad individuell uppföljning av att det stöd som ges är ändamålsenligt.

Huvudmannen erbjuder rektorn ett brett stöd, men kan mer aktivt följa upp att stödet motsvarar rektorns behov

Skolinspektionen bedömer att det inom den centrala förvaltningen finns ett brett stöd som rektorn kan tillgå i sitt arbete. Av inskickad dokumentation och intervjuer med huvudmannens representanter framgår att rektorerna bland annat har tillgång till stöd inom personalfrågor, ekonomi, elevhälsa och skolutveckling. Huvudmannen organiserar även regelbundna rektorsträffar som möjliggör kollegialt erfarenhetsutbyte rektorer emellan. Den enskilda rektorns stödbehov följs upp genom medarbetarsamtal och några andra årliga enskilda träffar. I intervju med verksamhetschefen framgår att de i övrigt förväntar sig att rektorn hör av sig om behov av stöd finns. Däremot framgår av granskningen att stödet inte har uppfattats som ändamålsenligt av alla rektorer och att huvudmannen mer aktivt kan följa upp rektorernas behov av stöd. Huvudmannens representanter har själva identifierat att rektorerna har upplevt att det varit otydligt hur stödfunktionerna ska nyttjas och att det bidragit till frustration. Ett arbete har därför påbörjats där huvudmannen tillsammans med rektorerna arbetar för att skapa en gemensam bild av stödfunkt-

ionerna samt finna lösningar på de delar där samarbetet inte har fungerat tillräckligt väl. Rektorn beskriver det stöd som ges som välfungerande, men i intervjun ges också exempel på områden som skolledningen tror skulle kunna leda till vidare utveckling för skolan och som Skolinspektionen ser att huvudmannen skulle kunna bidra till att skapa förutsättningar för. Exempelvis nämner skolledningen att de hade önskat mer utbyte med skolledningar för skolor i liknande områden.

Huvudmannen har under perioden genomfört insatser för att skapa förutsättningar för rektorn att leda och organisera den pedagogiska verksamheten

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har genomfört insatser som bidrar till att skapa förutsättningar för rektorn att bryta skolans långvarigt låga kunskapsresultat, och att insatserna grundar sig i en analys av skolans behov. Av intervjuer med rektorn och huvudmannens representanter framgår att huvudmannen har genomfört flera riktade insatser till Hovsjöskolan under den granskade perioden. Ett sådant exempel är en satsning på två- och flerlärarskap som infördes på skolan under år 2014 som ett sätt att stärka kvaliteten i undervisningen. Huvudmannen har även genomfört insatser för att skapa förutsättningar för rektorn att vara pedagogisk ledare för skolan. Bland annat anställdes den nuvarande rektorn som enhetschef på skolan i syfte att avlasta den dåvarande rektorn och skolledningen har också förstärkts genom fler biträdande rektorer. Vid två tillfällen har även kommunens utvecklingslärare arbetat en termin på skolan i syfte att bidra till kompetensutveckling för lärarna. Av intervjuerna framgår att huvudmannen, efter upprepade kritik i Skolinspektionens tillsyn, arbetade fram ett nytt systematiskt kvalitetsarbete i början av 2010-talet. Detta beskrivs som en viktig åtgärd för att öka träffsäkerheten i de insatser som genomförts. Rektorn och representanter från förvaltningen beskriver att insatserna grundar sig i en analys av bland annat skolans resultatutveckling och att de utformas i dialog med skolans rektor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att:

- **Huvudmannen behöver säkerställa att det sker en aktiv uppföljning av att det stöd som ges motsvarar rektorns och skolans behov**

Ett brett och ändamålsenligt stöd från huvudmannen är viktigt för att rektorn ska kunna fokusera på att leda det pedagogiska arbetet. Av granskningen framgår att huvudmannen erbjuder rektorn stöd bland annat genom olika centrala stödfunktioner och genom att verka för kollegialt erfarenhetsutbyte rektorer emellan. Det framkommer samtidigt att huvudmannen identifiererat att det hos rektorerna sak-

nats en tydlig bild av hur stödfunktionerna kan nyttjas och att samarbetet har behövt utvecklas. Huvudmannen behöver därför fortsätta det arbete som initierats för att säkerställa att stödfunktionerna fungerar ändamålsenligt. Huvudmannen behöver också arbeta för att det sker en aktiv dialog med rektorn om vilka stödbehov som finns. Detta för att säkerställa att det stöd som ges är ändamålsenligt samt minska riskerna att det stöd som erbjuds blir personberoende.

Huvudmannens och rektorns samsyn kring relevanta förklaringar till skolans låga kunskapsresultat och effekter av genomförda insatser

I följande del behandlas huvudmannens och rektorns samsyn kring relevanta förklaringar till de låga kunskapsresultaten under perioden 2010 till 2019 och kring insatsernas effekter över tid. Relevanta förklaringar avser faktorer som skolan kan påverka, såsom bland annat det egna utvecklingsarbetet och hur undervisningen möter elevernas behov. I bedömningen ingår också om huvudmannen och rektorn har en gemensam förståelse för viktiga kvalitetsbegrepp som knyter an till elevernas kunskapsresultat. Vidare bedöms om huvudmannen och rektorn har en gemensam god kännedom om de insatser som har genomförts över tid. I detta ingår hur effekter av tidigare insatser används som underlag för planering av framtida utvecklingsåtgärder.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att huvudmannen och rektorn i stor utsträckning har en samsyn kring relevanta förklaringar till de långvarigt låga kunskapsresultaten, och kring insatserns effekter över tid.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är att rektor och huvudman ger liknande beskrivningar av vad som förklarar skolans resultat och att förklaringarna grundas i en analys av skolans arbete och resultat. På motsvarande sätt ges också liknande beskrivningar av vilka insatser som genomförts och deras effekter över tid. Vidare framgår att huvudmannen har samsyn om viktiga kvalitetsbegrepp, så som vilka målsättningar skolan ska sträva mot.

Huvudmannen och rektorn har en samsyn om vad som förklarar de långvarigt låga kunskapsresultaten och förklaringarna grundas i en tydlig analys

Skolinspektionen bedömer att rektor och huvudman har en gemensam bild av vad som förklarar skolans långvarigt låga kunskapsresultat. I flera av Skolinspektionens

intervjuer ges exempel på orsaker som skolan har svårt att påverka, såsom elevernas socioekonomiska bakgrund. Samtidigt framgår att fokus ligger vid att söka förklaringar i sådant som skolan kan påverka. Både representanter från förvaltningen och rektorn beskriver exempelvis att skolan tidigare präglats av en stökig och otrygg miljö. Rektorn anger att de därför har behövt göra förändringar i den pedagogiska miljön för att skapa lugn på skolan och huvudmannens representanter beskriver att de även har arbetat för att skapa stabilitet i skolans ledning, vilket tidigare saknades. Ett annat exempel som framkommer i flera intervjuer är att skolan har behövt stärka arbetet med elevernas språkinläring för att i större utsträckning möta elevernas behov. Skolinspektionen bedömer vidare att förklaringarna grundar sig i en systematisk analys av kunskapsresultaten. I intervjuerna anges att huvudman och rektor kontinuerligt går igenom resultaten och andra centrala underlag i syfte att söka förklaringar och identifiera utvecklingsområden.

Huvudmannen och rektorn har en gemensam förståelse för viktiga kvalitetsbegrepp
Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn har en gemensam förståelse för viktiga kvalitetsbegrepp som knyter an till elevernas kunskapsresultat. Både huvudmannens representanter och rektorn beskriver exempelvis att det övergripande målet är att skolans resultat ska förbättras och att detta bland annat följs upp genom meritvärde och andel behöriga till gymnasiet. Rektorn beskriver att samsyn om vad som är viktiga kvalitetsaspekter skapas genom det systematiska kvalitetsarbetet som utgår från olika områden som är centrala för att nå resultat. Representanter för förvaltningen beskriver även att samsyn om exempelvis vad som utgör kvalitet i undervisningen skapas genom verksamhetsbesök där lektionsobservationer och efterföljande diskussioner ingår. Ett annat exempel på hur huvudmannen verkar för att det ska finna samsyn om olika centrala kvalitetsbegrepp är genom att organisera regelbundna rektorsträffar som utgår från olika teman som har betydelse för skolans arbete. Ett sådant tema kan exempelvis vara "kvalitet i undervisningen" där rektorerna utgått från filmade lektioner, genomfört lektionsobservationer tillsammans och därefter diskuterat olika kvalitetsbegrepp. Detta framgår av intervjuer med representanter från förvaltningen.

Det finns en gemensam god kännedom hos huvudman och rektor om genomförda insatser och deras effekter över tid

Skolinspektionen bedömer att såväl huvudman som rektor har en god bild av vilka centrala insatser som genomförts på skolan och vilka effekter de har haft på kunskapsresultaten. I samtliga intervjuer nämns exempelvis att satsningen på två- och flerlärarskap som infördes under mitten av decenniet har gett en positiv effekt på kunskapsresultaten. Rektorn och huvudmannens representanter ger även exempel på satsningar som har avvecklats eftersom de inte gett det resultat som önskades, exempelvis skolans ledningsstruktur med en enhetschef. Arbetet som gjorts för att

skapa kontinuitet och stabilitet i skolans ledning lyfts samtidigt fram som särskilt betydelsefullt för att skolan succesivt har kunnat höja kunskapsresultaten, även om de frångått den tidigare ledningsstrukturen. Av granskningen framgår vidare att insatserna följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och genom verksamhetsbesök och dialoger. Huvudmannens representanter beskriver att insatser och uppföljningar finns väl dokumenterade och att det på så vis går att följa insatserna och deras effekter över tid.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Rektorns arbete för att åstadkomma höga förväntningar och ett gemensamt ansvarstagande för elevernas kunskapsutveckling

I följande del behandlas i vilken utsträckning rektorn under perioden 2010 till 2020 aktivt har verkat för att det på skolan ska råda höga förväntningar på elevers kunskapsutveckling, och att det finns ett tydligt gemensamt ansvarstagande för det. I bedömningen ingår om rektorn kontinuerligt har arbetat för att det ska finnas gemensamma goda förhållningssätt bland personalen som präglas av höga förväntningar på elevers kunskapsutveckling. Höga förväntningar innebär att personalen ser det som möjligt att förbättra skolans resultat och att de i sitt arbete utgår ifrån att alla elever har möjlighet att utvecklas så långt som möjligt. I bedömningen ingår också om rektorn löpande har arbetat för att utveckla ett tydligt individuellt såväl som gemensamt ansvarstagande för att höja elevernas kunskapsresultat. Detta innebär att personalen ser sin egen betydelse för att elever ska få goda förutsättningar för att utvecklas så långt som möjligt.

Sammanfattningsvis bedömer Skolinspektionen att rektorn i stor utsträckning har ett långsiktigt arbete för att det på skolan ska råda höga förväntningar och ett gemensamt ansvarstagande för elevernas kunskapsutveckling, i syfte att bryta de långvarigt låga kunskapsresultaten.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är att rektorn har bedrivit ett målmedvetet arbete för att det ska råda höga förväntningar på eleverna. Rektorn har även arbetat för att förklaringar till kunskapsresultaten ska sökas i det egna arbetet och att lärarnas involveras i skolans utvecklingsarbete.

Rektorn verkar aktivt för att det på skolan ska råda höga förväntningar på eleverna

Skolinspektionen bedömer att rektorn aktivt har arbetat för att det ska finnas gemensamma förhållningssätt hos personalen som präglas av höga förväntningar på eleverna. Av intervjuer med lärare och skolledning framgår att den nuvarande rektorn kontinuerligt betonat vikten av att eleverna möts av höga och tydliga förväntningar. Lärarna beskriver att tron på att eleverna kan lyckas, trots exempelvis språkliga svårigheter, är något som framhålls av både rektorn och huvudmannen. I både lärar- och rektorsintervjun ges också exempel på gemensamma diskussioner som förts om förväntningarna på eleverna, exempelvis när de sett att resultaten börjat sjunka. Det framgår också att skolledningen genomför regelbundna lektionsbesök och genom dessa kan följa upp vilka förväntningar som riktas mot eleverna.

Rektorn verkar aktivt för att det ska finnas ett tydligt gemensamt ansvarstagande för skolans resultat, vilket inte funnits på samma sätt tidigare

Skolinspektionen bedömer att rektorn har skapat förutsättningar för att personalen gemensamt ska kunna utveckla undervisningen. Rektorn har också arbetat för att det ska finnas en tydlig roll- och ansvarsfördelning i det utvecklingsarbete som bedrivs på skolan. Av intervjuer med lärare och skolledning framgår att det finns ett tydligt fokus på att söka förklaringar till resultaten i hur den egna undervisningen bedrivs. Lärarna anger också att den nuvarande och tidigare rektorn har utvecklat en rad olika forum som ger lärarna möjligheter att tillsammans analysera och utveckla undervisningens kvalitet. Skolledningen beskrivs som aktiva i utvecklingsarbetet och det framgår även att de följer upp kvaliteten i undervisningen exempelvis genom regelbundna lektionsbesök. Av intervjuerna framgår samtidigt att det tidigare saknades goda förutsättningar för att gemensamt ta ansvarstagande för skolans kvalitet och resultat. Lärarna beskriver exempelvis att det under tidigare skolledningar saknades strukturer för kollegialt lärande och att det inte heller fanns en tydlig kontinuitet i skolans utvecklingsarbete. Denna bild bekräftas av Skolinspektionens tillsynsbeslut från 2011 där det bland annat konstateras att den dåvarande rektorn inte tagit tillräckligt ansvar för att regelbundet utvärdera skolans resultat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Karin Lindqvist

Karin Lindqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Karin Lindqvist

X Therese Jakobsson

Therese Jakobsson

Föredragande

Signerat av: Therese Jakobsson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Ana-Maria Koci Spång och Tilda Lindell deltagit.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/pagaende-inspektioner/skolor-med-langvarigt-laga-kunskapsresultat/>

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsökande individer och medborgare.

1 kap. 9 §

Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

2 kap. 8 §

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

2 kap. 8 a §

Huvudmannen ska utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. Huvudmannen kan utse en skolchef för hela verksamheten eller flera skolchefer för delar av verksamheten.

2 kap. 8 b §

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

2 kap. 10 §

Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Rektorn får uppdra åt en anställd eller en uppdragstagare vid förskole- eller skolenheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullgöra enskilda ledningsuppgifter och besluta i frågor som avses i första stycket, om inte annat anges.

2 kap. 34 §

Huvudmannen ska se till att personalen vid förskole- och skolenheterna ges möjligheter till kompetensutveckling.

Huvudmannen ska se till att förskollärare, lärare och annan personal vid förskole- och skolenheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

3 kap. 2 §

Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

4 kap. 3 §

Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

4 kap. 4 §

Sådan planering, uppföljning och utveckling som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå.

Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs enligt första och andra styckena.

4 kap. 5 §

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska vara att de mål som finns för utbildningen i denna lag och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, bilaga

1 Skolans värdegrund och uppdrag

En likvärdig utbildning

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika. Hänsyn ska tas till elevernas olika förutsättningar och behov. Det finns också olika sätten att nå målen. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Därför kan undervisningen aldrig utformas lika för alla.

Skolan ska aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans, samt prövar och utvecklar sin förmåga och sina intressen, med samma möjligheter och på lika villkor oberoende av könstillhörighet.

God miljö för utveckling och lärande

Eleven ska i skolan möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Skolan verkar i sin omgivning med många kunskapskällor. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet, men även

skolan har en viktig roll. Varje elev har rätt att i skolan få utvecklas, känna växandets glädje och få erfara den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter.

2 Övergripande mål och riktlinjer

2.2. Kunskaper

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Läraren ska

- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- stimulera, handleda och ge extra anpassningar till eller särskilt stöd till elever som har svårigheter,
- samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen, och
- organisera och genomföra arbetet så att eleven
- utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga,
- upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt,
- successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar.

2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Mål

Skolans mål är att varje elev

- genom egen ansträngning och delaktighet, utifrån sina egna förutsättningar, tar ansvar för sitt lärande och för att bidra till en god arbetsmiljö.

Riktlinjer

Alla som arbetar i skolan ska

- främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska arbetsmiljön.

Läraren ska

- utgå från att alla eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan.

2.8 Rektorns ansvar

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver,
- resursfördelningen och stödåtgärderna anpassas till den värdering av elevernas utveckling som lärare gör,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98) med kommentarer, systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet

S. 33 och 34

Dialog om utvecklingsbehov

För att huvudmannen ska kunna analysera resultaten och måluppfyllelsen på en övergripande nivå krävs återkommande dialog med förskolecheferna och rektorerna. En bra dialog innebär att vara beredd att värdera, ompröva och förändra verksamheten.

Huvudmannen behöver känna till på vilket sätt enheternas förutsättningar påverkar resultaten och vilka åtgärder som krävs för att de nationella målen ska vara möjliga att uppfylla. Om förskolecheferna och rektorerna dessutom förankrar huvudmannens bedömningar och beslut ökar personalens förståelse för bakomliggande orsaker.

Identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsinsatser

Det är angeläget att huvudmannen identifierar utvecklingsområden och beslutar vilka utvecklingsinsatser som ska prioriteras. En sammanställning av analys, bedömning och beslut i en årlig nulägesbedömning kan ligga till grund för den kommande planeringen av uppdrag, resurser och ansvar.

Det är viktigt att det finns en balans mellan å ena sidan huvudmannens ansvar för att ta ett övergripande beslut om inriktningen på utvecklingsarbetet och å andra sidan de identifierade behoven av utvecklingsinsatser på den enskilda enheten. Om huvudmannen i för stor utsträckning beslutar på vilket sätt enheten ska genomföra utvecklingsinsatserna är risken stor att rektorer och förskolechefer bara blir förvaltare och inte motorer i utvecklingsarbetet.

Bilaga 2: Mall för huvudmannens redovisning

Utvecklingsområde X: <Här klipps utvecklingsområdet in i sin helhet>
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet:
Beskriv de effekter som eventuellt förväntas på längre sikt:
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras: